

Центр медичної симуляції

Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я

Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів

Кафедра клінічного медсестринства, акушерства і гінекології

В. Похмурський

**Шляхи
уніфікації навчання
базових медсестринських
практичних навиків і
об'єктивного оцінювання
їх результатів**

Методична рада

27 березня 2023

Центр медичної симуляції
Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я
Кафедра хірургічних дисциплін і невідкладних станів
Кафедра клінічного медсестринства, акушерства і гінекології
Кафедра лабораторної медицини

Методичний семінар

Шляхи уніфікації навчання базових медсестринських практичних навиків і об'єктивного оцінювання їх результатів.

12 вересня 2022

АКТУАЛЬНІСТЬ.

- Відсутність єдиних стандартів навчання, виконання і оцінювання базових клінічних навиків. Відсутність відповідних галузевих стандартів.

МЕТА.

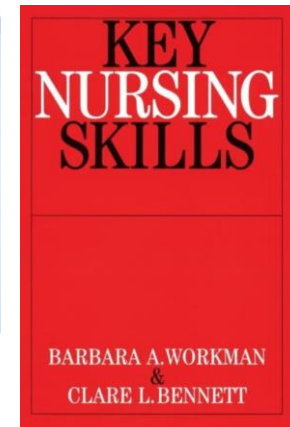
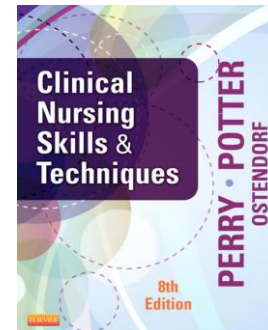
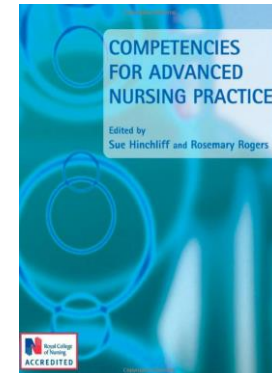
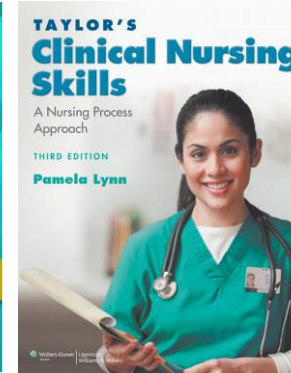
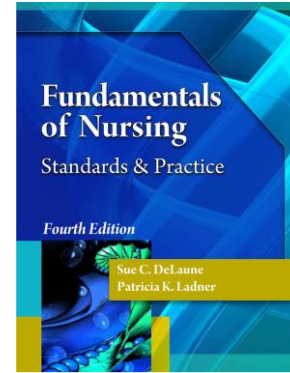
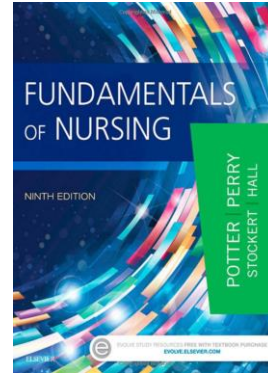
- Підвищення якості медичної освіти через досягнення **кожним викладачем єдиного підходу до стандартів** навчання медсестринським базовим клінічним навикам шляхом підвищення рівня власної кваліфікації.
- Впровадження **єдиної системи їх контролю і оцінювання** якості виконання здобувачами вищої освіти базових практичних навиків.
- Забезпечення набуття випускниками ЛМА базових **медсестринських компетентностей згідно сучасних міжнародних стандартів**.

ПЛАН

1. Вивчення **рекомендацій** сучасної фахової літератури провідних світових організацій.
2. Обговорення можливості їх **адаптації** у освітній процес шляхом
  - ✓ **корекції** робочих навчальних програм
  - ✓ з попередньою **апробацією** на практичних заняттях і
  - ✓ обґрунтованим об'єктивним підтвердженням їх **ефективності**, напр., за результатами вибіркового OSCE.
3. Створення **банку** базових навиків з єдиною методологією їх навчання.
4. Створення **уніфікованих чек-лістів** з їх виконання, контролю і оцінювання.
5. Переглянути можливості кафедр на предмет **забезпечення** уніфікованого підходу до навчання. Розподіл відповідальності за кафедрами і (конкретними викладачами?, забезпечити їм належні умови праці?).
6. За результатами проведеної роботи протягом навчального року внести, при потребі, відповідні корективи у методичні навчальні матеріали.

ЛІТЕРАТУРА

...

<http://www...>

Клінічні медсестринські навички

	СЦ*	кафедри				Кл.практ
		ХД & НС	ВМ&УОЗ	КМ&А&Г		
Дослідження дихання	x	x	x		x	
Обстеження серцево-судинної системи	x	x	x		x	
Огляд живота	x	x	x		x	
Миття рук	x	x	x		x	
Дезактивація рук за допомогою спиртового засобу	x	x	x		x	
Одягання та зняття нестерильних рукавичок	x	x	x		x	
Одягання та зняття одноразового фартуха	x	x	x		x	
Одягання та зняття одноразової маски або респіратора	x	x	x		x	
Надягання або зняття захисних окулярів або маски для обличчя	x	x	x		x	
Техніка хірургічного скрабування	-					
Надягання стерильних рукавичок: відкрита техніка	x	x			x	
Одягання стерильного халата та рукавичок: закрита техніка	x	x			x	
Приклад асептичної техніки: зміна ранової пов'язки	x	x			x	
Ізоляція джерела інфекції: підготовка ізолятора					x	
Ізоляція джерела інфекції: вхід в ізолятор					x	
Ізоляція джерела інфекції: вихід із ізолятора					x	
Ізоляція джерела інфекції: транспортування інфікованих пацієнтів за межі зони ізоляції джерела					x	
Захисна ізоляція: підготовка приміщення					x	
Захисна ізоляція: вхід в ізолятор					x	
Безпечна утилізація брудної, інфікованої або зараженої білизни					x	
Догляд за хворим, який блює	x		x		x	
Введення назогастральної дренажної трубки	x	x			x	
Видалення назогастрального зонда	x	x	x		x	
Користування судном: допомога хворому			x		x	
Користування коммодом (стілцем): допомога хворому			x		x	
Накладення оболонки (сечозбірника) статевого члена		x				
Катетеризація сечового міхура: чоловік*	x	x	x		x	
Катетеризація сечового міхура: жіноча*	x	x	x		x	
Катетеризація сечі: періодична самокатетеризація. Керівництво для пацієнта: чоловік					x	
Катетеризація сечі: періодична самокатетеризація. Керівництво для пацієнта: жінки					x	
Мішок сечового катетера: спорожнення	x	x	x		x	
Видалення сечового катетера	x	x	x		x	
Початок промивання сечового міхура			x		x	
Догляд за хворим під час промивання сечового міхура			x		x	

Ізольована пов'язка, покривна тканина	x	x	x
Ізольована пов'язка, покривна тканина	x	x	x

Ізольована пов'язка, покривна тканина	x	x	x
Ізольована пов'язка, покривна тканина	x	x	x

Нефростомічна трубка: щотижнева зміна пов'язки та мішка					x
Нефростомічна трубка: видалення фіксувальної дренажної системи пігтейла					x
Континентальна стома для відведення сечі: самокатетеризація					x
Введення клізми			x		x
Застосування супозиторіїв					x
Пальцеве ректальне дослідження		x			x
Пальцеве видалення фекалій		x			x
Розташування (визначення місця для накладання) стоми		x	x		x
Зміна стомного мішка		x	x		x
Видалення моста стоми або стрижня (розпорки)					x
Положення пацієнта: на спині		x	x		x
Положення пацієнта: сидючи в ліжку		x	x		x
Положення пацієнта: лежачи на боці		x	x		x
Положення пацієнта: від положення лежачи до положення сидючи			x		x
Розташування пацієнта: у кріслі/інвалідному кріслі			x		x
Перехід із положення сидючи в положення стоячи: допомога пацієнту			x		x
Допомога хворому при ходьбі			x		x
Розташування пацієнта без свідомості або пацієнта з вентилятованими дихальними шляхами на спині		x			x
Розташування пацієнта без свідомості або пацієнта з дихальними шляхами на боці		x			x
Розташування пацієнта для максимального узгодження V/Q з одностороннім захворюванням легенів у пацієнта, який дихає самостійно					x
Розташування пацієнта, який дихає самостійно, для максимальної відповідності наявній патології					x
Розташування для максимального дренажу секрету					x
Положення неврологічного хворого з проблемами тонусу					x
Положення на довгій дошці (лежача каталка) для підозрі/підтвердженні нестабільності шийного відділу хребта	x				x
Позиціонування при підозрі/підтвердженні нестабільності шийного відділу хребта: поворот тазу вправо					x
Положення на довгій дошці (лежача каталка) при підозрі/підтвердженні груднопоперекової нестабільності хребта					x
Рання мобілізація хворого в ліжку					x
Розташування передопераційного та післяопераційного ампутованого пацієнта					x
Венепункція		x	x		x
Прилади центрального венозного доступу: взяття крові (вакуумний забір)		x	x		x
Прилади центрального венозного доступу: взяття крові (забору шприцом)		x	x		x
Артеріальна пункція: променева артерія					x

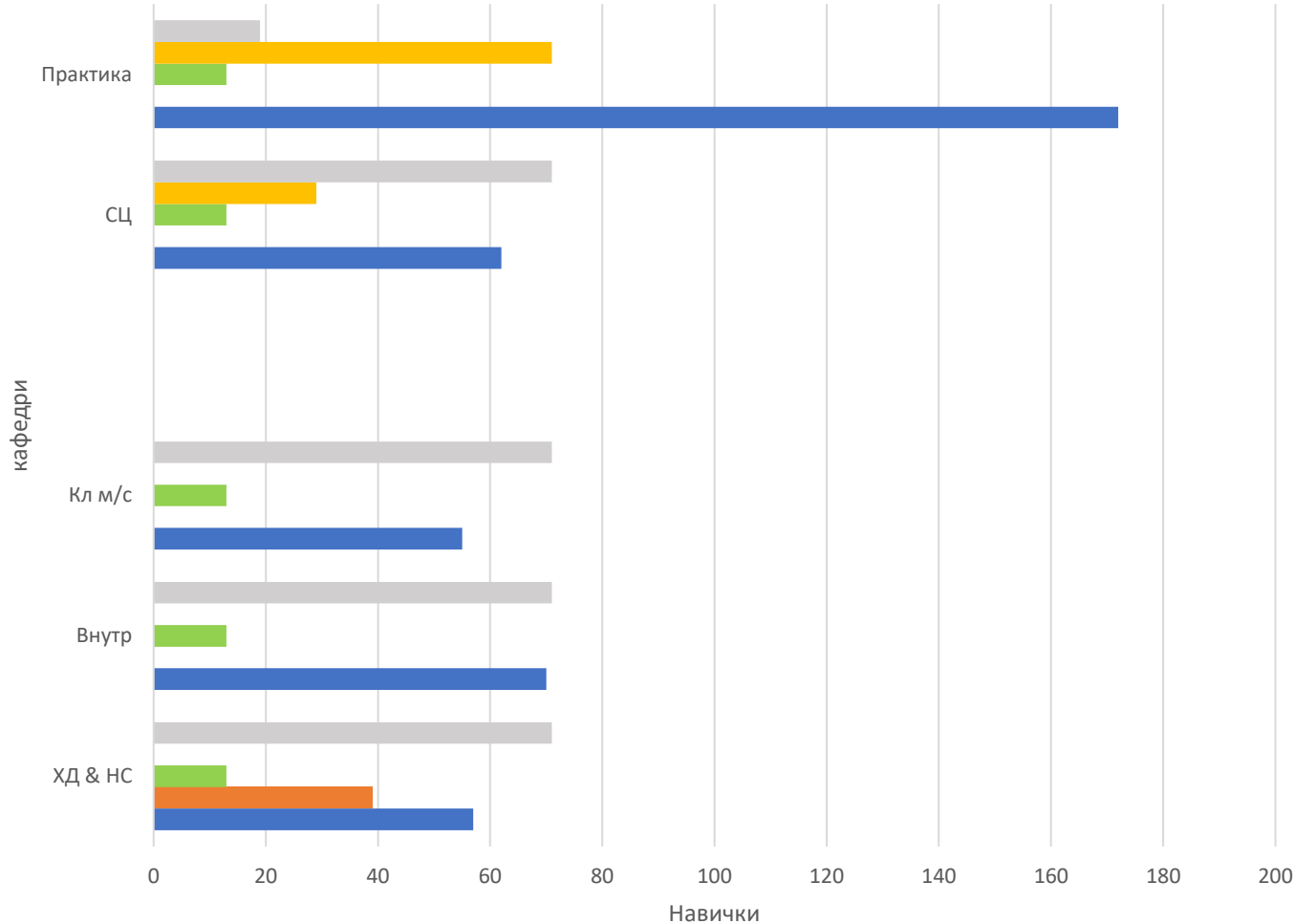
Асептичне судинне доступу: збереження прохідності	x			
Асептичне центральне венозного доступу: забір крові (забору шприцом)	x			
Видалення дивергентної канюли	x			

Голова декоративної грудної клітки при відхиленні лівої грудної клітки	x	x	x	x
Голова декоративної грудної клітки при відхиленні лівої грудної клітки	x	x	x	x

Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				
Ізольована пов'язка на прокол канюли	x	x				

Тимчасовою метою у центрі медичної спеціалізації надавали клінічний сценарій згідно з вимогами дисципліни медсестринської освіти.

Клінічні медсестринські навички

	ХД & НС	Внутр	Кл м/с	СЦ	Практика
практичні навички	57	70	55	62	172
тільки на одній кафедрі (спеціалізовані)	39	0	0	0	0
на усіх кафедрах	13	13	13	13	13
монополія	0	0	0	29	71
не можна виконати	71	71	71	71	19

- не можна виконати
- монополія
- на усіх кафедрах
- тільки на одній кафедрі (спеціалізовані)
- практичні навички

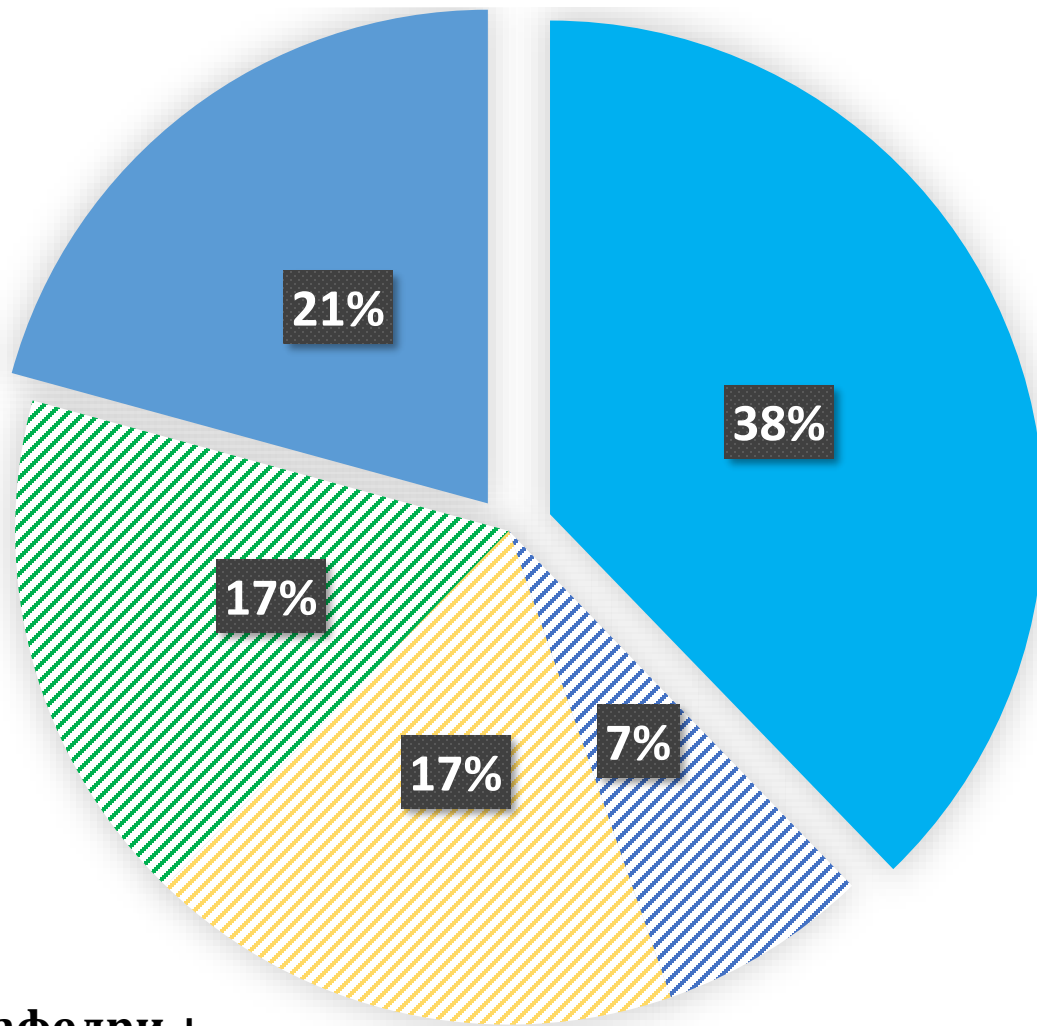
Загальна кількість навичок – 188

Навчають на всіх кафедрах – 13

Можна навчитися лише у СЦ – 29

Можна навчитися лише в клініці - 71

Центр медичної симуляції

Клінічна практика

Клінічні кафедри + практика

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Аускультатія тонів серця

навичка № 16-4

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Аускультатія дихальних звуків

навичка № 17-1

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Оцінка дихання

Мета: Оцінити респіраторний стан, оцінюючи частоту та якість; оцінити вплив ліків і методів лікування на дихання.

- Виконати гігієну рук, вдягнути чисті рукавички, маску.
- Ідентифікувати пацієнта.
- Закрити двері або прилькову штору і пояснити пацієнту суть процедури.
- Після або до оцінки пульсу тримайте пальці спокійно на зап'ясті пацієнта, спостерігайте або відчуйте підняття і опускання грудної клітки під час дихання. Якщо пацієнт спить, можна обережно покласти руку на грудну клітку пацієнта, щоб відчуті рух грудної клітки. Не пояснюйте пацієнту процедуру.
- Коли ви спостерігаєте один повний цикл вдиху і видиху, і якщо дихання регулярне, подивіться на секунду стрілки годинника і порахуйте кількість повних циклів за 1 повну хвилину.
- Якщо дихання поверхневе і важко підрахувати, спостерігайте за грудною.
- Зверніть увагу на глибину і ритм дихального циклу.
- Обговоріть результати з пацієнтом і задокументуйте частоту дихання, глибину, ритм і характер.

відмінно
задовільно
потребує практики

відмінно
задовільно
потребує практики

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Оцінка неврологічної системи

навичка № 16-2

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Вимірювання артеріального тиску

Мета: Оцінити гемодинамічний стан пацієнта шляхом отримання інформації про серцевий викид, об'єм крові, периферичний судинний опір та еластичність стінки артерій; виконати базове вимірювання артеріального тиску; контролювати гемодинамічну реакцію на різні види терапії або захворювання; розпізнати гіпертонію.

- Виконати гігієну рук, вдягнути чисті рукавички, маску.
- Ідентифікувати пацієнта.
- Закрити двері або прилькову штору і пояснити пацієнту суть процедури.
- Очистіть голівку стетоскопа спиртом або іншим дозволеним миючим розчином.
- Допоможіть пацієнту прийняти зручне положення з підтримкою передпліччя на рівні серця і долонею вгору. Переконайтеся, що у вас є манжета для артеріального тиску правильного розміру.
- Повністю оголиți верхню частину руки. Пальпуйте плечову артерію.
- Щільно оберніть спущену манжету навколо плеча, кембрик помпи має бути над плечовою артерією. Нижня межа манжети повинна бути приблизно на 2 см вище передліктового простору.
- Кінчиками пальців пальпуйте плечову або променеву артерію. Закрийте клапан на балці тиску і надуйте манжету, поки пульс не зникне. Повільно відпустіть клапан і запишіть показання, коли пульс знову з'явиться.
- Повністю спустіть манжету і зачекайте 1-2 хвилини.
- Помістіть навушник стетоскопа у вуха. Повторно пальпуйте плечову артерію і помістіть дві стетоскопа або діафрагму на місце.
- Закрийте клапан лампи, повернувши за годинниковою стрілкою.
- Переконайтеся, що манометр починається з нуля. Насос для накачування манжети. Надуйте манжету на 30 мм рт.ст. вище насадування манжети. Надуйте манжету на 30 мм рт.ст. вище показання, де зник плечовий пульс.
- Відкрийте клапан на манометрі, потім повільно відпустіть клапан, щоб тиск падав приблизно на 2-3 мм рт.ст. в секунду.
- Визначте показання манометра, коли пролунає перший чистий звук Короткова.
- Продовжуйте спускати повітря і відзначайте читання, коли звук зникає (п'ятий Коротков).
- Повністю спустіть манжету і зніміть її з руки пацієнта.
- Якщо манжета буде використовуватися для іншого пацієнта, очистіть манжету відповідно до вимог агентства та дайте висохнути на повітрі.
- Запис артеріального тиску. Запишіть систолічний (наприклад, 130) і діастолічний (наприклад, 80) у формі «130/80». Якщо потрібно записати три тиски, використовуйте форму «130/80/40» (40 – п'ятий Коротков). Скорочено «RA» або «LA» для позначення вимірювання правої або лівої руки.
- Допоможіть пацієнту прийняти зручне положення та обговоріть результати з пацієнтом, якщо це необхідно.

Коментарі

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

відмінно
задовільно
потребує практики

Львівська медична академія імені Андрея Крупинського, центр медичної симуляції

ЧЕКЛІСТ ДЛЯ ОЦІНКИ БАЗОВОЇ НАВИЧКИ З ОСНОВ МЕДСЕСТРИНСТВА
(Procedure Checklist for Fundamentals of Nursing: Human Health and Function, 9th edition)

Здобувач (ім'я, підпис) _____ дата _____
Група _____ курс _____
Інструктор/викладач (ім'я, підпис) _____ кафедра _____

Вимірювання пульсу

навичка № 17-2

Мета: провести базове вимірювання частоти серцевих скорочень і ритму; оцінити реакцію серця на різні види терапії, зокрема введення ліки; пальцюю або контролюю перфузію кінцівок після операції або діагностичних процедур (наприклад, катетеризація серця).

- Виконати гігієну рук, вдягнути чисті рукавички, маску.
- Ідентифікувати пацієнта.
- Закрити двері або прилькову штору і пояснити пацієнту суть процедури.
- Зручно розташуйте пацієнта з передпліччям на грудях або вздовж тіла з розвернутим зап'ястям.
- Помістіть кінчики двох або трьох пальців уздовж борозни біля основи великого пальця на зап'ясті пацієнта.
- Відчуйте пульсацію; перемістіть артерію до зникнення пульсації; поступово зменшуйте тиск до появи пульсації; оцініть частоту і наповнення.
- Якщо пульс важко пальпується, скористайтесь доплером* (якщо він є).
- Якщо пульс ритмічний - рахуйте протягом 30 секунд, а потім результат помножте на два. Якщо пульс неритмічний - рахуйте одну одночасне вимірювання пульсу над верхівкою серця (апикальний пульс) і на променевій артерії (радіальний пульс). Підрахунок частоти почніть заново.

- Розташуйте пацієнта лежачи або сидячи з оголеною поверхнею грудного тору.
- Нагрійте діафрагму (мембрану) стетоскопа в долоні протягом 5-10 с.
- Прогрійте мембрану і навушники стетоскопа розчином спирту.
- Визначте верхівку серця пальпацією і його мікроберного простору лівої або середньої частини лівої.
- Вставте навушник стетоскопа у свої вуха і покладіть мембрану на визначену раніше ділянку верхівки серця пацієнта.
- Оцініть ритмічність серцебиття протягом 30 с і порівняйте результат на два. Якщо ритм нерегулярний - рахуйте серцебиття протягом однієї хвилини. Шоразу починайте лічбу з нуля.
- Накрийте торе пацієнта і допоможіть йому зайняти комфортне положення.
- Поділіться результатами оцінки з пацієнтом, якщо це необхідно.
- Занотуйте результати обстеження у відповідній медичній документації.

Коментарі

відмінно
задовільно
потребує практики

Аускультатія кишкових шумів

навичка № 16-5

Мета: Визначити наявність або відсутність кишкової перистальтики.

- Виконати гігієну рук, вдягнути чисті рукавички, маску.

Коментарі

- навички комунікації
- навички прийняття рішень
- навички тайм-менеджменту
- комп'ютерні навички
- супервізія та лідерство

- клінічні навички

Хто вчить?

Як вчить?

Як оцінює?

Чи можлива уніфікація?